

Kongsberg mineralsymposium 2013

**Redigert av
Alf Olav Larsen og Knut Edvard Larsen**

**Norsk Bergverksmuseum
Skrift nr. 50**

Kongsberg 2013

Norsk Bergverksmuseums skriftserie

Skrift nr. 50

Skriftseriens redaksjon:

Bjørn Ivar Berg

Per Øyvind Østensen

© Norsk Bergverksmuseum 2013

Bestillinger og henvendelser:

Norsk Bergverksmuseum

Postboks 18

3602 Kongsberg

Telefon: 91 91 32 00

e-post: bergverksmuseet@bvm.museum.no

ISBN: ISBN 978-82-913337-58-6

ISSN 0800-1855

Layout: Norsk Bergverksmuseum og Alf Olav Larsen

Trykk: Prinfo Vanberg, 3616 Kongsberg. Tlf. 32 72 51 50

Forsideillustrasjon:

Sølvstuff fra Kongsberg.

Størrelse 17x15x13 cm, vekt 1859 g.

Samling Norsk Bergverksmuseum.

Foto Christian Berg.

Forord

Kongsberg mineralsymposium ble i år arrangert for attende gang. Denne gang dog uten Fred Steinar Nordrum som primus motor. Det er imidlertid stor enighet om at den formen han etterhvert utviklet mineralsymposiet til å bli, har vært et viktig bidrag til å gi norsk mineralogi et løft, og noe som bør fortsettes.

Symposiet i år ble arrangert av Alf Olav Larsen, Knut Edvard Larsen, Henrik Friis og Erik Engebretsen.

Vi takker alle bidragsytere for godt samarbeid og for velvilje med å stille opp med foredrag, artikler og stands. Vi takker Bjørn Ivar Berg for hjelp til ferdigstilling av dette skriftet.

Innhold

<i>Andreas Massanek, Karin Rank & Gerhard Heide:</i> The mineralogical collections of the TU Bergakademie Freiberg	5
<i>Uwe Kolitsch, Peter Andresen, Tomas Andersen Husdal, Andreas Ertl, Astrid Haugen, Hans Vidar Ellingsen & Alf Olav Larsen:</i> Tourmaline-group minerals from Norway, part II: Occurrences of luinaite-(OH) in Tvedalen, Larvik and Porsgrunn, and fluor-liddicoatite, fluor-elbaite and fluor-schorl at Ågskardet, Nordland	23
<i>Øyvind Sunde, Rune S. Selbekk, Henrik Friis & Tom Andersen:</i> Bakstevalåsen, en unik Be-Sn-B pegmatitt	43
<i>Gunnar Raade & Harald Folvik:</i> On an unnamed Mg-Mn-Sb oxyborate from the blatterite locality of the Kitteln mine, Nordmark, Filipstad, Värmland, Sweden	49
<i>Gunnar Raade:</i> Hydrotalcite and quintinite from Dypingdal, Snarum, Buskerud, Norway	55
<i>Jan Braly Kihle:</i> World's greatest cordierite find?	59
<i>Paula C. Piilonen, Glenn Poirier, Ralph Rowe & Alf Olav Larsen:</i> Pyrochlore supergroup minerals from the alkaline pegmatites in the Larvik Plutonic Complex, southern Norway	63
<i>Peter Andresen:</i> Gedigent bly og andre spennende mineraler fra en unik pegmatitt i Tvedalen	83
<i>Roy Kristiansen:</i> Surkhobitt fra Bratthagen i Lågendalen	89
<i>Svein A. Berge:</i> Mineralene i Husebyåsen feltspatbrudd, Vesterøya, Sandefjord	93
<i>Alf Olav Larsen:</i> Contributions to the mineralogy of the syenite pegmatites in the Larvik Plutonic Complex	101
<i>Knut Edvard Larsen & Fred Steinar Nordrum:</i> Noen funn av mineraler i Norge 2012-2013	111
<i>Alf Olav Larsen, Knut Edvard Larsen & Roy Kristiansen:</i> Mineralogia Norvegica 2012-2013	118
Forfatterregister	121